

Statenbrief

Informatie

Datum
21 april 2026

Zaaknummer
2026-006811

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 4

Onderwerp
Netcongestie - besluit over aansluitstop

Beleidsprogramma

- Klimaat

Ambitie

- Ambitie 7 Milieu en energie

Portefeuillehouder

1 Kern van deze Statenbrief

Op 12 februari berichtte TenneT dat een aansluitstop dreigt in Flevopolder, Gelderland en Utrecht (FGU-gebied). In de afgelopen twee maanden hebben we in een crisisorganisatie met het Rijk, netbeheerders en de provincies Flevoland en Utrecht gewerkt aan oplossingen om een aansluitstop te voorkomen. We informeren u over de uitkomsten.

2 Waarom ontvangt u deze Statenbrief?

Wij willen u graag op de hoogte brengen van de uitkomsten van de bestuurlijke weging van een aansluitstop. Over de uitkomsten heeft het ministerie van EZK op 21 april 2026 een brief aan de Tweede Kamer gestuurd. In deze Statenbrief ontvangt u de eerste reactie vanuit ons college.

3 Hoe bent u eerder betrokken?

- Op 24 februari 2026 informeerden wij over de dreigende aansluitstop (PS2026-143).
- Op 12 februari 2026 deelden we de brandbrieven met u die we dezelfde dag aan KGG en TenneT verstuurd namens de gezamenlijke FGU-provincies (Flevoland, Gelderland en Utrecht).
- Op 12 februari 2026 hebben wij u via de griffie geïnformeerd over het nieuwsbericht van TenneT met daarin de uitkomsten van de derde rekenronde in het FGU-gebied. Ook hebben we een eerste reactie gegeven op dit nieuws.
- Op 11 februari 2026 hebben wij u onder embargo via de griffie geïnformeerd dat TenneT op 12 februari berichtgeving naar buiten zou brengen dat de congestie op het elektriciteitsnet in de FGU-regio ernstiger is dan tot nu toe aangenomen.
- In december 2025 informeerden wij u over de stand van zaken met betrekking tot netcongestie in Gelderland (PS2025-1045). We kondigden aan dat netbeheerders begin 2026 inzicht zouden hebben over hoeveel netruimte er nog is.

4 Samenvatting

In de afgelopen twee maanden hebben we in een crisisorganisatie met het Rijk, netbeheerders en de provincies Flevoland en Utrecht gewerkt aan oplossingen om een aansluitstop te voorkomen. Het FGU-gebied zal opgedeeld worden in vijf congestiegebieden. Per congestiegebied zal flexibel vermogen (zowel opslag als opwek) gevonden moeten worden om aansluitingen te kunnen blijven maken. Dit wordt halfjaarlijks geëvalueerd de komende jaren. De ingezette crisisaanpak zal worden voortgezet om de maatregelen, zowel nieuwe als bestaande, daadwerkelijk te realiseren.

In één van de vijf congestiegebieden is een aansluitpauze nodig (gebied 1a Utrecht). In de drie congestiegebieden waarbinnen Gelderland valt is een directe aansluitpauze vooralsnog niet nodig, op voorwaarde dat een aantal maatregelen nog dit jaar wordt gerealiseerd. Het gaat hierbij om het realiseren van flexibel vermogen (zowel opwek als opslag).

5 Informatie

Er is gewerkt aan stevige aanvullende maatregelen om een aansluitpauze te voorkomen. Het FGU-gebied zal opgedeeld worden in vijf congestiegebieden. Per congestiegebied zal flexibel vermogen (zowel opslag als opwek) gevonden moeten worden om aansluitingen te kunnen blijven maken. De uitkomst is dat in één van de vijf congestiegebieden een aansluitpauze nodig is (gebied 1a Utrecht). In de drie congestiegebieden waarbinnen Gelderland valt is een directe aansluitpauze vooralsnog niet nodig, op voorwaarde dat een aantal maatregelen nog dit jaar wordt gerealiseerd. Het gaat hierbij om het realiseren van flexibel vermogen (zowel opwek als opslag).

Hiermee is er voorzichtig perspectief voor onze provincie, tegelijk moet er nog veel gebeuren om de aansluitpauze daadwerkelijk af te wenden. Dit zal ook ruimtelijk veel vragen, zoals het ruimtelijk inpassen van systeembatterijen en het vergunnen van tijdelijk regelbare gas- of dieselgestookte opwek. In de crisisaanpak pleiten wij doorlopend voor het goed betrekken van gemeenten en dragen hieraan ook bij. Nieuwe aansluitingen zullen gemaakt worden in volgorde van het prioriteringskader van de Autoriteit Consument en Markt (ACM). Als provincie vragen we ook nadrukkelijk aandacht voor de positie van het bedrijfsleven dat al sinds 2022 op de wachtlijst staat, maar volgens het prioriteringskader als laatste aan de beurt komt.

Op 21 april jl. is bestuurlijk gesproken over de opbrengst van de crisisaanpak. Afspraken over de realisatie van de maatregelen zijn vastgelegd in bestuurlijke afspraken tussen de partijen. Wij hebben deze ook getekend. In [deze](#) brief van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat aan de Tweede Kamer is een uitgebreide toelichting op de besluitvorming opgenomen. Belangrijke punten voor Gelderland zijn:

- Opdelen FGU in vijf congestiegebieden: het FGU gebied wordt opgedeeld in vijf congestiegebieden. FGU is nu nog één congestiegebied. Opdelen van FGU maakt het mogelijk om lokaal te kunnen differentiëren. Elk congestiegebied krijgt een eigen wachtlijst. Door de verbondenheid van het hoogspanningsnet zal er onderlinge afhankelijkheid blijven tussen de congestiegebieden. Het daadwerkelijk fysiek opknippen

Datum
21 april 2026

Zaaknummer
2026-006811

Blad
3 van 4

van het net kan pas als de netuitbreidingen klaar zijn. Drie congestiegebieden beslaan Gelderland.

- Flexopgave: elk congestiegebied krijgt een tijdlijn met hoeveel flexibel vermogen (opslag en opwek) gecontracteerd en gerealiseerd moet zijn om een aansluitpauze te voorkomen. Tweejaarlijks zal worden geëvalueerd of er genoeg is gerealiseerd.
- Netbewuste nieuwbouw: het Rijk zal landelijk gaan werken aan normen en eisen aan netbewuste nieuwbouw. Dit gebeurt parallel aan provinciale regels in onze verordening.

In de bestuurlijke afspraken is ook het vervolg op de crisisaanpak vastgelegd. In de komende jaren zal per half jaar (1 januari en 1 juli) worden bekeken hoeveel maatregelen zijn gerealiseerd en hoe de vraag naar transportcapaciteit zich ontwikkelt. Op basis hiervan wordt besloten hoeveel aansluitingen er gemaakt kunnen worden.

Voor het realiseren van de maatregelen zijn met name de netbeheerders aan zet. Als provincie helpen we, waar we kunnen. Bijvoorbeeld door onze 'fast lane aanpak' voor natuurvergunningen open te stellen voor flexibel vermogen projecten. Samen met gemeenten bekijken we hoe de vergunningverlening voor flexibel vermogen (zowel opslag als opwek) soepel, snel en zorgvuldig kan verlopen. Daarbij werken we ook aan beleid voor elektriciteitsopslag. Hierin wordt de invulling van motie 'Stop energie in opslag' (25M134) meegenomen. Wij hebben het ministerie van EZK en de Tweede Kamer (schriftelijk) verzocht om een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar het ontstaan van de crisis. Hiermee hebben wij invulling gegeven aan de motie 'Onderzoek naar ontstaan crisis op het stroomnet' (26M14). De crisisaanpak is een eerste belangrijke stap die ook invulling geeft aan motie 'Voorkomen van een aansluitstop in Gelderland' (26M5). Voor het aanstaande zomerreces zullen we u nader informeren over de voortgang van de crisisaanpak en de voortgang of afwikkeling van de andere moties die zijn ingediend tijdens de Statenvergadering over netcongestie van 25 februari 2026.

6 Duurzaamheid

Netcongestie is een vertragende factor voor de energietransitie en de klimaatopgaven voor industrie, mobiliteit, gebouwde omgeving, en duurzame opwek. Hierdoor komt de verduurzaming stil te staan. Zo kunnen bedrijven niet overstappen van een fossiel gestookte installatie naar een elektrische en komt zonder maatregelen de verduurzaming van de bestaande bouw en mobiliteit in de knel. Naast afnamecongestie is er ook congestie op de invoeding van duurzaam opgewekte energie, waardoor onze doelstellingen niet tijdig worden gehaald. Het bouwen van nieuwe elektriciteitsinfrastructuur en aanvullende maatregelen zijn nodig om de energietransitie niet verder te belemmeren.

7 Planning en control

Deze brief heeft geen directe financiële gevolgen. We werken aan de netcongestie vanuit de reeds beschikbaar gestelde middelen binnen de ambitie Milieu en energie, thema Energie en klimaat en de ambitie Regionale economie, thema vestigingsklimaat en innovatie. Als er aanvullend budget nodig is leggen we dat aan uw Staten voor.

Datum
21 april 2026

Zaaknummer
2026-006811

Blad
4 van 4

8 Participatie en communicatie

Op 17 april jl. zijn de energiewethouders van de FGU-provincies bijgepraat in een gezamenlijke, fysieke bijeenkomst, met staatssecretaris, netbeheerders en gedeputeerden. Wij gebruiken de bestaande overlegstructuren en werkgroepen om samen met netbeheerders, FGU-partners, regio's en gemeenten te bepalen hoe de maatregelen kunnen worden gerealiseerd. Er wordt binnen deze samenwerkingen in de komende periode bekeken hoe het beste kan worden samengewerkt in de drie Gelderse congestiegebieden.

9 Vervolg

De komende periode moeten de maatregelen worden gerealiseerd. Hierbij zijn voor een belangrijk deel de netbeheerders aan zet. Vanuit de provincie helpen we waar we kunnen. In de komende weken werken we de provinciale inzet verder uit. Deze zal passen binnen de FGU-brede crisisaanpak die blijft bestaan. Hierover zullen we u voor het zomerreces informeren.

Gedeputeerde Staten van Gelderland

■■■■■■■■■■

- Commissaris van de Koning

■■■■■■■■

- Secretaris